

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยโรคจิตเภท โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวกนิษริดา ธรรมดา

ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทรภรณ์ ท่งปิ่นคำ

บทคัดย่อ

การส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้ป่วยโรคจิตเภทเป็นสิ่งที่สำคัญเพื่อช่วยป้องกันการกลับเป็นซ้ำของผู้ป่วยจิตเภท การศึกษาเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้ป่วยโรคจิตเภท กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้ป่วยโรคจิตเภทที่เข้ารับการรักษาซ้ำในแผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 ราย ผู้ดูแลผู้ป่วยจำนวน 10 ราย และบุคลากรทางสุขภาพจำนวน 8 ราย รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม 2553 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบประเมินสภาพจิต 3) แบบสัมภาษณ์รายบุคคลและรายกลุ่ม และ 4) แบบการสังเกตที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบวิธีการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา ดังนี้

1) ผู้ป่วย โรคจิตเภทมีวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการแสวงหาความรู้เรื่องโรคและการรักษาด้วยยา และการบริหารจัดการเรื่องการรับประทานยาด้วยตนเอง ส่วนปัจจัยที่ทำให้ผู้ป่วยขาดความร่วมมือในการรักษาด้วยยา ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวผู้ป่วย ปัจจัยด้านยา และปัจจัยด้านสังคม

2) ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทมีวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการแสวงหาความรู้เรื่องโรคและการรักษาด้วยยา และการจัดการเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับ

การรักษาด้วยยาอย่างต่อเนื่อง ส่วนปัจจัยที่ทำให้ผู้ป่วยขาดความร่วมมือในการรักษาด้วยยา ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวผู้ป่วยและปัจจัยด้านสังคม

3) บุคลากรทางสุขภาพมีวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการให้ความรู้เรื่องโรคและการรักษาด้วยยาแก่ผู้ป่วยและผู้ดูแล การค้นหาสาเหตุของการไม่ร่วมมือในการรักษาด้วยยา และการจัดการเพื่อให้ผู้ป่วยมีความร่วมมือในการรักษาด้วยยา ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา ได้แก่ จำนวนบุคลากรทางสุขภาพไม่เพียงพอ การไม่มีแนวปฏิบัติที่เป็นรูปแบบเดียวกัน และปัจจัยด้านตัวผู้ป่วย

4) วิธีการส่งเสริมเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาตามความคิดเห็นของผู้ป่วย ผู้ดูแลผู้ป่วย และบุคลากรทางสุขภาพ ได้แก่ การให้ความรู้เรื่องโรคและการรักษาด้วยยาแก่ผู้ป่วยและผู้ดูแล การสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยร่วมมือในการรักษาด้วยยา การมีกลุ่มสนับสนุนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้ยาในผู้ป่วยจิตเภท การมีคลินิกให้คำปรึกษาเรื่องยาโดยเฉพาะ และการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย

ผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้เกิดความเข้าใจสถานการณ์ที่ทำให้ผู้ป่วยโรคจิตเภทมีความร่วมมือในการรักษาด้วยยาและสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนหาวิธีการส่งเสริมให้ผู้ป่วยโรคจิตเภทเกิดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาต่อไป

Independent Study Title	Situational Analysis of Medication Adherence Enhancement Among Patients with Schizophrenia, Suanprung Psychiatric Hospital, Chiang Mai Province
Author	Miss Kanittida Thamada
Degree	Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)
Independent Study Advisor	Associate Professor Dr. Patraporn Tungpunkom

ABSTRACT

Medication adherence enhancement among patients with schizophrenia is important for prevention of relapse in this group of patients. The purpose of this descriptive study was to analyze medication adherence enhancement among patients with schizophrenia. Purposive sampling was used to select 10 schizophrenic patients who were re-admitted at Suanprung Psychiatric hospital, Chiang Mai, 10 caregivers of those patients and eight mental health personnel. Data collection was undertaken during June to August, 2010. Research instruments included 1) demographic data, 2) the Mental Status Questionnaire, 3) an interview guideline for individual and group and 4) observation form, which were developed by the researcher based on literature review. Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis.

The study results revealed the method to enhance medication adherence as follows.

1) The schizophrenic patients had various methods to enhance their adherence to medication including seeking knowledge on disease and medication, and managing self-medication-taking. The barrier factors of medication adherence enhancement included patient factors, medication factors and social factors.

2) The caregivers of schizophrenic patients had various methods to enhance medication adherence including seeking knowledge on disease and medication, and managing patients for

continuous medication-taking. The barrier factors of medication adherence enhancement included patient factors and social factors.

3) The health personnel had various practices and methods to enhance medication adherence including providing knowledge on disease and medication to patients and caregivers, finding the cause of non-adherence to medication, managing for patients medication adherence. The barrier factors of medication adherence enhancement included shortage of health personnel, no common guidelines for practice, and patient factors.

4) Methods to enhance medication adherence based on the perspective of patients, caregivers and health personnel were providing knowledge on disease and medication to patients and caregivers, developing innovation to enhance patient medication adherence, conducting support group for exchanging experience in medication adherence among the schizophrenic patients, setting a clinic to provide counseling specifically about medication and the financial support.

The results of this study provide the understanding on the situation regarding patient adherence to medication. The results of this study can serve as basic information to plan intervention to enhance the schizophrenic patients medication adherence.